

แนวคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับหมิ่นประมาทออนไลน์

โดย เอกสยาม ชัยศรี ที่ปรึกษากฎหมาย
บริษัท เอกสยาม แอนด์ พาร์ทเนอร์ส จำกัด

เนื้อหานี้เป็นข้อมูลกฎหมายทั่วไป ไม่ใช่ความเห็นทางกฎหมายเฉพาะ กรณี การพิจารณาแต่ละเรื่อง ต้องอาศัยข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของเรื่องนั้น ฉบับออนไลน์ที่ปรับปรุงล่าสุดอยู่ที่ <https://eksiamdefamationlaw.com/articles/online-defamation-supreme-court-rulings.html>

สาระสำคัญโดยสรุป

- การเผยแพร่ข้อความใส่ความในสื่อออนไลน์ที่เข้าถึงได้ มักถูกพิจารณาว่าเป็นการโฆษณาตาม **มาตรา 328** ซึ่งเป็นเหตุฉกรรจ์ของ **มาตรา 326**
- ศาลพิจารณาคำพิพากษาที่ข้อความประกอบบริบทและความเข้าใจของผู้รับสารโดยทั่วไป ไม่ตีความคำใดคำหนึ่งแยกจากข้อความทั้งหมด
- ข้อต่อสู้ที่ถูกต้องคือ การแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตตาม **มาตรา 329** และการพิสูจน์ความจริงตาม **มาตรา 330** ซึ่งมีข้อจำกัดว่าห้ามพิสูจน์เรื่องส่วนตัวที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน
- ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ตาม **มาตรา 11** แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 แต่ความน่าเชื่อถือยังเป็นสิ่งที่ศาลชั่งน้ำหนัก
- ในทางแพ่ง ค่าสินไหมทดแทนพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ **มาตรา 423** ประกอบขอบเขตการเผยแพร่และผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง
- การนำไปใช้กับเรื่องจริงต้องอ้างคำพิพากษาที่มีเลขคดีและข้อเท็จจริงตรงกับกรณีของตน และตรวจยืนยันกับคำพิพากษาล่าสุดเสมอ

แนวคำพิพากษาของศาลฎีกาในคดีหมิ่นประมาทออนไลน์เดินทางมาองค์ประกอบของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และ เหตุฉกรรจ์ ตามมาตรา 328 โดย ชั่งน้ำหนัก จาก ถ้อยคำ ทั้งข้อความประกอบบริบท มิใช่ตีความคำใดคำหนึ่งแยกออกมา หน้าี่สรุปเฉพาะหลักการที่ปรากฏชัด ไม่ลงรายละเอียดเลขคดีเฉพาะเรื่อง

หลักการที่พบในแนวทางการพิจารณา

หลักที่ปรากฏชัดมีสามชั้น ชั้นแรกคือการเผยแพร่ต่อบุคคลทั่วไปเข้าลักษณะการโฆษณา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328 ชั้นที่สองคือการตีความถ้อยคำต้องดูทั้งข้อความประกอบบริบท และชั้นที่สามคือข้อต่อสู้ตามมาตรา 329 และมาตรา 330 ซึ่งมีเงื่อนไขเรื่องความสุจริตและข้อห้ามพิสูจน์เรื่องส่วนตัว

การโพสต์สาธารณะมักถือเป็นการโฆษณา

การเผยแพร่ข้อความที่ใส่ความผู้อื่นในที่ซึ่งบุคคลทั่วไปเข้าถึงได้ มักถูกพิจารณาว่าเป็นการหมิ่นประมาทโดยการโฆษณา ซึ่งมีโทษหนักขึ้นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 328¹

บริบทของข้อความสำคัญ

ศาลพิจารณาถ้อยคำทั้งข้อความ บริบทแวดล้อม และความเข้าใจของผู้รับสารโดยทั่วไป ไม่ใช่ตีความคำใดคำหนึ่งแยกออกมาจากข้อความทั้งหมด

การพิสูจน์ความจริงและการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริต

ข้อต่อสู้เรื่องการแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตและการพิสูจน์ความจริงตามมาตรา 329 และ 330 เป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกบ่อย โดยมีข้อจำกัดเรื่องการพิสูจน์เรื่องส่วนตัวที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน²

พยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์

ภาพหน้าจอ ลิงก์ และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์รับฟังเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ความน่าเชื่อถือและความถูกต้องแท้จริงยังเป็นสิ่งที่ศาลพิจารณาประกอบ³

ค่าเสียหายและการเยียวยา

ในทางแพ่ง ศาลกำหนดค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายต่อชื่อเสียง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 ซึ่งว่าด้วยการกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความอันฝ่าฝืนต่อความจริง โดยพิเคราะห์ขอบเขตการเผยแพร่และผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงประกอบ มิใช่กำหนดจากความรู้สึกของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ในทางแพ่ง ศาลพิจารณาค่าสินไหมทดแทนจากความเสียหายต่อชื่อเสียง

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 ประกอบข้อเท็จจริงเรื่องขอบเขตการเผยแพร่และผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง⁴

ข้อควรทราบเรื่องการอ้างอิงคำพิพากษา

บทความนี้สรุปเฉพาะหลักการในภาพรวม การนำไปใช้กับเรื่องจริงควรอ้างอิงคำพิพากษาศาลฎีกาที่มีเลขคดีและข้อเท็จจริง ตรงกับ กรณี ของ ตน ซึ่ง ควร ตรวจสอบ และ ยืนยัน กับ คำพิพากษา ฉบับ เต็ม ก่อน เสมอ: หาก ต้องการ สามารถปรึกษาที่ปรึกษากฎหมายเพื่อค้นแนวคำพิพากษาที่ตรงกับข้อเท็จจริงของท่าน

เชิงอรรถ ตัวบทกฎหมายและคำพิพากษาที่อ้างอิง

1. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 และมาตรา 328
2. ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 329 และมาตรา 330
3. พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ประกอบหลักการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน
4. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 423 ว่าด้วยความรับผิดจากการกล่าวหรือไขข่าวอันเป็นที่เสียหายแก่ชื่อเสียง

